

скильні до антисоціальної поведінки. Разом з тим на злочинність більш впливають соціально-економічні фактори, також національність.

Існують інші теорії і підходи умов злочинності.

Деякі системні дослідження і висновки про причини антисоціальної поведінки висловлені ще Монтеск'є і Бентамом. Злочинність вони розглядали з точки зору впливу на людину географічного середовища, клімату, стану здоров'я. Маркс, Ленін основну причину злочинності вбачали в соціальних умовах життя людей, які визивали антисоціальну поведінку.

Головною причиною боротьби з правопорушенням є аж ніяк не відсутність законодавчої бази, як вважає багато хто з нас. Їх на мій погляд достатньо.

Питання вивчення причин правопорушення та їх видів є і буде актуальним завжди. Оскільки, досліджуючи, їх ми тим самим намагаємось на них вплинути з метою зменшення правопорушень в країні.

Сьогодні ж, коли злочинність росте величезними темпами, ми змушені звернутися до кримінології обличчям і запозичити досвід боротьби із злочинністю у західноєвропейських вчених.

1. В.І. Ленін Повне зібрання творів. – Т. 13. – С.39.

2. В.О. Котюк "Теорія права". – К. –1996. – С.126.

3. Там же. – С.127.

4. Н.С. Маленин. Правонарушення: понятие причины, ответственность. – М.: юрид. лит., 1985. –190 с.

4. Загальна теорія держави і права (За ред. проф. В.В.Копейчикова). – К.: Юрінком, 1997. – 317 с.

ПАРЛАМЕНТ УКРАЇНИ І ПРОБЛЕМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ЙОГО СТРУКТУРИ

*Валентина Кравчук,
IV курс, юридичний факультет.
Науковий керівник – Чучук Є.П.,
кандидат юридичних наук, доцент.*

Становлення і розвиток парламентаризму в Україні здійснювалися у руслі загальносвітових процесів. Ідея парламентаризму в історичній ретроспективі не розвивалась за суцільною висхідною лінією. Це обумовлено тим, що Україна існувала як самостійна держава тільки невеликі проміжки часу. У всі інші часи, а це кілька останніх століть, в Україні мали місце тільки фрагменти парламентаризму, які санкціонувалися спочатку польсько-литовською державою, а потім – царською Росією. Проте теоретично ідеї парламентаризму, і зокрема,

бікамералізму, досить активно розроблялися. Наприклад, проект Конституції УНР О.Ейхельмана.

Головною ознакою побудови парламентів значної кількості країн є двопалатність або бікамералізм. За прийнятою формулою, депутати нижніх палат парламенту представляють весь народ (електорат), а верхніх – тільки свій штат, тощо.

За чинною Конституцією України Верховна Рада офіційно визнана її парламентом (ст.75). Але ми ще далеко не досягли оптимальної моделі парламентаризму, тобто такої моделі, за якої в державі немає місця ні “президентському авторитаризмові”, ні “парламентській тиранії” [13]. Саме на такому рівні і повинні вестися пошуки в теорії і практиці парламентаризму.

Яка ж структура парламенту краща для нашої держави? Очевидно існує більше переваг на користь створення двопалатного парламенту і я спробую це довести.

Деякі політики вважають, що в парламенті, поряд з інтересами окремих груп населення, повинні бути представлені й інтереси органів місцевого самоврядування. Прихильники однопалатної структури посилаються на те, що Україна – унітарна держава, то чи можуть органи місцевого самоврядування мати якісь власні інтереси, відмінні від інтересів усього населення країни? Тобто, такий принцип може мати місце лише в країнах з федеративним державним устроєм [1]. Але інші доводять, що в унітарних державах також може досить успішно функціонувати двопалатний парламент, посилаючись, зокрема, на досвід Великобританії.

Двопалатність парламентів є типовою рисою конституційної практики сучасних держав. Це доводить той факт, що такі парламенти з успіхом функціонують у половині країн Європи, причому в усіх великих європейських державах, серед яких лише ФРН є федерацією, всі інші великі держави – унітарні. Цей факт спростовує один з основних аргументів противників бікамералізму, що двопалатність властива лише федераціям і веде до федералізму в унітарних державах.

Опоненти двопалатної структури посилаються і на те, що наявність у парламенті другої палати, затягуватиме законодавчий процес, оскільки кожен законопроект підлягатиме розгляду в кожній із палат. Цей аргумент не є переконливим, оскільки програш у часі компенсується виграшем у якості прийнятих законів. Адже при ретельному розгляді законопроектів у кожній з палат можливість недоробок і помилок зменшується, що сприятиме оптимізації законодавчого процесу.

Не останнім аргументом на користь двопалатного парламенту є обґрунтування цієї теорії Християнсько-демократичною партією України: територія нашої держави поділяється на області, які мають різну чисельність населення. До Палати депутатів як однієї з палат парламенту обираються члени відповідно до кількості населення. Тобто одна територія

має більше представництво в парламенті, ніж інша. Отже, розумно створити ще одну палату, у якій би представництво кожної території не залежало б від кількості населення. Тому у Сенаті кожна область мала б рівну кількість сенаторів [5].

Двопалатна будова парламенту забезпечує певну рівновагу державного механізму не лише в самому парламенті, а й паритетні стосунки між Президентом, виконавчою і законодавчою владою. Бікамералізм сприяє взаємоконтролю, співпраці палат, що підвищує відповідальність депутатів. Він більше відповідає вимогам професійного представництва, яке можна забезпечити, передбачивши у законодавстві положення щодо професіоналізму другої палати.

Дві палати є позитивним фактором і у захисті самої Конституції. Якщо одна з палат парламенту є органом територіального представництва, то в цьому аспекті в Конституції будуть сформульовані й її повноваження щодо представництва і захисту інтересів регіонів. Тобто ця палата вирішуватиме найважливіші проблеми місцевого самоврядування, в тому числі питання територіального устрою України. Лише за цієї умови територіальна палата парламенту сприятиме соборності й цілісності України [9].

Отже, для того, щоб парламент оптимально виражав загальнодержавні й територіальні інтереси, раціонально реалізовував законодавство, сприяв усуненню чи мінімізації конфліктів між гілками влади, не мав тенденції до переродження у “деспотичний” орган, очевидно у майбутньому необхідна його структурна зміна, тобто парламент в Україні повинен стати двопалатним.

1. Березюк О. Однопалатний парламент: недолік чи перевага // Право України. – 1997. – № 3.
2. Кондратенко Д. Парламент может стать двухголовым // Киевские Ведомости. – 1999. – 29 декабря.
3. Конституційне право України: Підручник/За ред. проф. В.Ф.Погорілка. – К.: Наукова думка. – 1999. – 734 с.
4. Конституція незалежної України: У 3-х кн./Під заг. ред. С. Головатого. – К.: Право, 1997.
5. Костицький В. Нова Конституція України у баченні ХДПУ // Право України. – 1995. – № 11.
6. Медведчук В. Проекти Конституції України: досвід порівняльного аналізу // Право України. – 1995. – № 9-10.
7. Полешко А. Міжнародний симпозиум “Новий проект Конституції України” // Право України. – 1994 – № 1-2.
8. Полешко А. Нова Конституція України – шлях до утворення української державності // Право України. – 1996. – № 4.
9. Святоцький О., Чупенко В. Питання теорії і практики конституціоналізму в Україні // Право України. – 1998. – № 2.
10. Слюсаренко А.Г., Томенко М.В. Історія української конституції. – К.: Знання, 1993. – 192 с.

11 Федоренко І. Розподіл влади та її єдність: місце законодавчої гілки влади на етапі державно-приватної реформи// Право України. – 1998. – № 7.

12 Шаповал Н.М. Конституційне право зарубіжних країн: Підручник. – К.: Артес, Вища шк., 1997. – 264 с.

13 Шемшученко Ю. Теоретичні засади розвитку українського парламентаризму // Право України. – 1998. – № 1.

КОРПОРАТИВНЕ УПРАВЛІННЯ В УКРАЇНІ (сутність, принципи, проблеми та перспективи)

Марія Кукуруза,

У курс, юридичний факультет.

*Науковий керівник – Юрченко Ю.Ю.,
асистент.*

Як одну з найгостріших проблем в українській економіці можна виділити проблему формування та ефертивного функціонування корпоративного сектора. Проте результати аналізу всього комплексу проведених у державі та безпосередньо на самих корпоративізованих підприємствах заходів свідчать про слабкий суспільно-економічний ефект.

Ключові завдання корпоративного управління трактуються вченими-теоретиками по-різному. Як правило, найчастіше корпоративне управління (далі КУ) розуміють як захист відповідного кола учасників корпоративних відносин від ненормованих дій (неефективної діяльності) найманих менеджерів. Згідно з визначенням Світового банку КУ-це система виборних та призначених органів, які здійснюють управління діяльністю товариства, що відображає баланс інтересів власників та спрямоване на забезпечення максимально можливого прибутку від усіх видів діяльності товариства в межах норм чинного законодавства.

Головними характерними рисами ефективного КУ є: прозорість (розкриття) відповідної фінансової інформації та інформації про діяльність товариства, а також здійснення за діяльністю Правління; всебічний захист прав та прерогатив акціонерів; незалежність Спостережної ради у визначенні стратегії товариства та ін. господарських рішень. Щодо принципів КУ то система КУ повинна:

захищати права акціонерів (розробка та законодавче закріплення переліку основних прав акціонерів; забезпечення онакової можливості на участь та голосування на загальних зборах; надання інформації щодо принципових змін в товаристві; розкриття механізмів контролю окремих груп акціонерів; дотримання принципів ефективності і прозорості);

забезпечувати однакове ставлення до акціонерів (надання однакових